

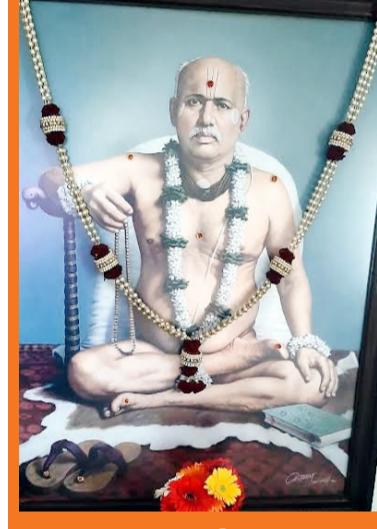

जात्यावरच्या ओव्या.....

हौशाची गाडी
नवसाचा धुरकरी
गाडीत बसली
बाई माझी मंदोदरी ||१४२||

फाश्या पारध्यान
फाशा लावला टेकडी
हरण ठकडी
वाट सोडून वाकडी ||१४३||

संदर्भ- शांताई इंग्ले
संकलन- सौ. मनोरमा बोराडे
सहशिक्षिका, छत्रपती संभाजीनगर

श्री ब्रह्मचैतन्य
गोंदवलोकर महाराज

ज्योतिर्मय ■ साहित्य
नेहमी संतांची संगत धरावी. प्रमार्थाला संतांचे अधिष्ठान आवश्यक आहे. संत आपल्यावरला असतात, त्यांना पहायला कुठे जावे लागत नाही. चित्र शुद्ध नसेल तर संतांच्या जवळ जाऊन तरी काय उपयोग होवार ? त्यांना आपण देहात पाहू नये. संत हे काही देहात नसतात, ते जे काही संगतात त्या साधनात ते असतात. आपली

विषयलालसा सोल्लाशिवाय त्यांची भेट होणे शक्य नाही. संतांकडे एवढादा चोर गेला तर त्यांना त्याची खरी भेट होईल का ? तो ज्या हेतुने जातो त्या हेतुने त्याला फार तर तिथे चोरी करता येईल, परंतु संतांपासून जे खरे मिळावयचे ते साधाल आ? आपण जर चित शुद्ध करून गेले तर आपल्याला त्यांची भेट होते; आपण भेट ज्ञात्यावर, जे त्रिभुवनातीही मिळाणा नाही ते ते देतात.

एकजण एका संतांकडे नेहमी दर्शनाला घेत असे. तिथे इतर मंडळीही पुष्ट असता, पण तो कुणाशीही बोलत नसे, कुणी काही विचारले तर उत्तर देत नसे, सदा मुद्रा खिन्न असे. कुणालाही त्याच्याशी बोलावे असे वाट नसे. असे काही दिवस गेले. पुढे एके दिवारी ते सरगुरु म्हणाले, “माझा तो वेडा कुठे आहे ? तो आज का आला नाही ?” हे त्याने ऐकताच तो आनंदाने उडवा मारू लागला, आपण जो तिथून गेला तो पुन: आलाच नाही ! तो कशाला येईल ? गुरुने एकदा आपल्याला ‘आपले’ म्हणावे हेच शिव्याला मिळवावयचे असते. ते त्या गृहस्थाने ओळखले आपण म्हणून त्याचे काम झाले. गुरु तुम्हाला ‘तुम्ही माझे झाला’ असे म्हणत असतानासुद्धा तुम्ही ते ओळखत नाही, करण असतानासुद्धा तुम्ही ते ओळखत नाही, करण

तुम्ही विषय बोरव घेऊन आलेले असता, आपण विषयाची प्रासी व्हावी असा हेतु मानत असतो. याउलट, गुरु तुम्हाला निवृत्ती देतात. निवृत्ती दिल्याची प्रापी व्हावी ही आठवणच जाते; जसे, तहान लग्नावर पाणी हवेले वाटाते, पण तेच पाणी पोटभर यांत्यावर कोसे वाटाते. म्हणजे त्याची निवृत्ती होते. आपला याच आज विश्वास बासाच्या नाही. पण हा विश्वास मध्यांतरे साधारण घेवावे असता, नामाने ते कार्य होते, म्हणून नामस्परण करीत जावे. नामाने काळजी वाटाणे नाहीसे होते आपण मग तळमळही आपोआप जाते.

मन आपल्याला विषयाचा आहे कीत असताना आपण त्याला नामाचा आहे करावा. आपण आपल्या अंतःकणाला नामाची धग लागावी; त्याने अंतःकण उकळले की दोष व येतील; ते काढून टाकले की, अंतःकण शुद्ध होईल. शुद्ध अंतःकण ठेवून नाम घेतले तर भावांत्याच्या कृपेचा अनुभव येईल. नामानें अंतरंगा शुद्ध बनते. नामानेच मन अंतरात प्रवेश करून स्थिर बनते.

संत सांगतील तेच करणे हीच त्यांची खरी सेवा.

आरोग्य संजीवनी

डिप्रेशन दूर करण्यासाठी उपाय

ज्योतिर्मय ■ साहित्य

१) डिप्रेशन म्हणावे वेड नवे. याबद्दल संकोच, कमीपणा बाळू नये. आपल्याला डिप्रेशन (नैराश्य) आले आहे, हे स्वतः: मान्य करणे महत्वाचे आहे. त्यांनंतरच उपायांचा विचार करता येईल.

२) डिप्रेशनमध्ये कुरुंबाचा व मित्रमंडळीचा मानसिक आधार खूप मोलाचा आहे. त्यांच्याशी मोकळेपणाने बोलावे.

३) डिप्रेशन पासून दूर राहण्यासाठी स्वतःला सतत गुंतवून घ्यावे. स्वतःला आवडणारे काम करावीत. काहीच करायला नको वाट असेल तरीही काहीतीरी करावे.

४) सकारात्मक विचार करावा. नकारात्मक विचारांपासून जागीवपूर्वक दूर रहावे. चैनल वरील नकारात्मक बातम्या पाहू नयेत.

५) आहारात बदाम, जवस, ग्रीन-री, नारळ, ट्याटर, पालक यांचा समावेश करावा. अशवांगांचा पाक दुधासोबत घ्यावा. दूधामध्ये दोन चमचे मध्य मिसकून दिवसातून दोन वेळा घ्यावे.

६) डी-विटामिनयुक्त पदार्थ खावेत.

याचा संगी मिळतो, त्याचा वापर

आठवड्यातून एकदा, असा चार आठवडे करावा. ब्राह्मी, हिंग, शंखपुष्पी यांचे समसमान चूर्चा करून रोज घ्यावे.

७) चमेलीची फुले नैराश्य कमी करतात. या फुलांचा गंध मेंदू मधील उणता कमी करतो. या प्रयोग करून पहावा.

८) रोज किमान अर्धा तास मेंदीटेशन करावे. यामुळे मन शांत होते, अस्वस्थता कमी होते. ऑंकार, प्राणायाम करावा.

९) रोज पंधरा ते वीस मिनिटे ज्ञान मुद्रा करावी. दोन्ही हात गुडधावर ठेवून, अंगठा आणि तर्जनीची टोके एकमेकाता लावावी, इतर तीन बोटे सरळ ठेवावी. या

१०) मोकळ्या हवेत फिरायला जावे. प्रकृतीच व याचानुसार हलका व्यायाम करावा. दीर्घवसन करावे. एरोबिक्स करावे. याचा रक्तभिसरण प्रक्रियेवर चांगला परिणाम होतो. छातीवर येणारे दडपण, धडधड कमी होते. एनडोरफिन सारखी मन आनंदी ठेवाऱ्यारी केमिकल शरीरात स्वत्वतात.

११) लांब फिरायला, ट्रीपलां जावे, विनोदी सिसेमे पुणवेत. गाणी, संगीत एकावे. लहान मुलांची खेळावे. घरी पाठीच प्राणी असेल तर त्यांच्याशी खेळावे. एकटे बसावे असे वाटाणे तरी एकटे बसू नये. मित्रांवरोबर वेळ घालवावा.

१२) निसर्गाशी एकरूप होण्याचा प्रयत्न वेगवेगळ्या छंदात वेळ घालवावा जसे कि, आकाशातील रंग पहावे. भागेत काम करावे, जे आवडेल ते करावे. विशेषत: पूर्वी आवडत असतान्या गोष्टी अगदी ठरवून करावावा.

१३) सुमुपदेशक, कौस्तिल यांचा सल्ला घ्यावा. त्याप्रमाणे वागण्यात बदल करावा.

मुद्रमुळे मन शांत होते, डिप्रेशन कमी होण्यास मदत होते.

१०) मोकळ्या हवेत फिरायला जावे.

प्रकृतीच व याचानुसार हलका व्यायाम करावा. दीर्घवसन करावे. एरोबिक्स करावे. याचा रक्तभिसरण प्रक्रियेवर चांगला परिणाम होतो. छातीवर येणारे दडपण, धडधड कमी होते. एनडोरफिन सारखी मन आनंदी ठेवाऱ्यारी केमिकल शरीरात स्वत्वतात.

११) लांब फिरायला, ट्रीपलां जावे, विनोदी सिसेमे पुणवेत. गाणी, संगीत एकावे. लहान मुलांची खेळावे. घरी पाठीच प्राणी असेल तर त्यांच्याशी खेळावे. एकटे बसावे असे वाटाणे तरी एकटे बसू नये. मित्रांवरोबर वेळ घालवावा.

१२) निसर्गाशी एकरूप होण्याचा प्रयत्न वेगवेगळ्या छंदात वेळ घालवावा जसे कि, आकाशातील रंग पहावे. भागेत काम करावे, जे आवडेल ते करावे. विशेषत: पूर्वी आवडत असतान्या गोष्टी अगदी ठरवून करावावा.

१३) सुमुपदेशक, कौस्तिल यांचा सल्ला घ्यावा. त्याप्रमाणे वागण्यात बदल करावा.

संपर्क – १२ ७११ ६६९ ६६९

संकलन –
डॉ. प्रमोद देरे (निसर्ग उपचार तजा)
पिपरी-चिंचवड, पुणे.
आरोग्यविषयक व्याख्याते व लेखक

संपर्क – १२ ७११ ६६९ ६६९

मुद्रमुळे मन शांत होते, डिप्रेशन कमी होण्यास मदत होते.

**

अद्यात्म

शुक्रवार दि. २७ जून २०२५

२

उगवतीचे रुंग

विश्वास देशपांडे
चालीसगाव
मो. ९४०३७४९९२

दिवशी मदन मोहन न चुकता दीर्दिकडे जात

असत. मदन मोहन हे गजलांचे सर्वश्रेष्ठ

कम्पोजर मानले जातात. संगीतविश्वातील

महाम संगीतकार देखील त्यांनं हे मोठेण

मान्य करतात. त्यालील नौशाद यांचं

उदाहरण वर आलेलं त्यांच्या उदाहरणात

संगीतकार खेळाव्या त्यांच्या बदलावले

महाम त्यांच्या बदल यांत्रितात. संगीतकार

खेळाव्या त्यांच्या बदलावले

महाम त्यांच्या बदल यांत्रितात. संगीतकार

खेळाव्या त्यांच्या बदल यांत्रितात. संगीतकार

खेळाव्या त्यांच्या बदल

